

Dvärgbandmasken - Ett hot mot vår allemansrätt!

Dvärgbandmasken är en parasit som finns på många håll i Europa. Den är ofarlig för sina värddjur, men kan orsaka svåra leverskador på människor.

Sverige är fritt från många sjukdomar som finns i övriga Europa.

När vi för några år sedan fick möjlighet att resa med våra husdjur inom EU-länderna så la man stor tonvikt på att föra ut information om hur Sverige skulle hållas fritt från rabies. Men det finns en annan allvarlig sjukdom som vi inte vill ha in i vårt land. Sjukdomen orsakas av en parasit: rävens dvärgbandmask (*echinococcus multilocularis*).

Allvarlig för människor

Rävens dvärgbandmask orsakar inga problem för räv, katt eller hund som är några av de djurslag som kan få i sig parasitäggen och härbärgera masken.

Däremot är det allvarligt när vi människor blir smittade. Äggen får vi i oss via frukt, bär, svamp eller efter att ha klappat hundar som har ägg i pälsen. Smittrisker är låga, man beräknar att tio personer per en miljon årligen får diagnosen. Symtomen är dock mycket allvarliga efter angrepp på levern. Sjukdomen är svårbehandlad och kräver ofta livslång terapi. Ibland krävs levertransplantationer.

Se upp i Alperna

Parasiten är utbredd framförallt i Europas Alpområden men även i Västeuropa. Den har också påvisats i Danmark samt i storstadsområden som t.ex. Zürich.

Människor som lever i riskområden vet att fallfrukt, bär och svamp kan vara kontaminerade via smittade djurs avföring. Frukt och svamp måste kokas eller sköljas noga i friskt kranvatten. Parasiten överlever vanlig frysning men inte så kallad ultrafrysning ner till -80 grader under en vecka.

Rävjägare rekommenderas att använda engångshandskar innan de hanterar djuret. God handhygien är av största vikt.

Befolkningen i Europa har inte tillgång till naturen på samma sätt som vi med vår unika allemansrätt. I de parker och skogar som man har rätt att besöka möts man dock ofta av anslag med varningstexter om att parasiten förekommer.

Avmaskas varje månad

Hundar blir infekterade genom att äta smittade sorkar eller andra smågnagare. Den vuxna bandmasken utvecklas från den uppätta blåsmasken. Nya ägg kan sedan utsöndras via hundens eller kattens avföring tidigast 26 dagar efter infektion.

En smittad hund har rikligt med smittförande ägg i pälsen, mest koncentrerat kring bakkdelen eftersom äggen utsöndras med avföringen, glesare i pälsen vid hals och huvud. Det är framförallt hundar inom lantbruket, som lever tämligen fritt men ändå som familjehundar, som avmaskas rutinemässigt från födseln och därefter **varje** månad hela livet ut. Man ser inte att några hundar har tagit skada av denna täta avmaskning. Programmet är nödvändigt för att minska smittrisker till oss människor.

Ansvar på varje hundägare

Den stora risken är att få in dvärgbandmasken i Sverige via dåligt avmaskade hundar. Nästa steg blir då att rävsstammen smittas. Vi hundägare har således ett stort ansvar när det gäller att skydda vår natur genom att respektera de avmaskningsregler som Jordbruksverket fastslagit:

Avmaska två gånger med ett preparat som innehåller substansen prazikvantel, en gång innan återkomst till Sverige och en gång inom en vecka efter hemkomst. De avmaskningsmedel som har i det närmaste 100%-ig effekt är exempelvis Droncit vet och Drontal Comp vet. Båda innehåller prazikvantel. I detta fall är bandmaskmedlet Axilur otillräckligt.

Avmaskningen ska ske i samråd med veterinär eftersom utförd behandling ska bokföras i EU-passet.